

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ FÜZET CSAPADÉKVÍZGAZDÁLKODÁSRÓL

Dunapataj Nagyközség Önkormányzata

TOP-2.1.3-16-BK1-2021-00049

Kedves Patajiai! Tisztelt Ingatlantulajdonosok!

Örömmel tájékoztatjuk Önöket, hogy a TOP-2.1.3-16-BK1-2021-00049 azonosítószámú, „Dunapatajon az Ady, József A. és Zrínyi utca által lehatárolt településrész csapadékvíz rendszerének fejlesztése” című projekt építési munkái befejeződtek. 2022. november 24-én lezárult a műszaki átadás-átvételi eljárás, a rendszer teljes egészében üzemeltetésre átadásra került.

A projekt az Európai Unió és a Magyar Állam támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. Az elnyert támogatás mértéke a projekt elszámolható összköltségének 100 %-a, amely bruttó 190 millió forint.

A projekt megvalósításával lehetőségünk nyílt a község belterületi csapadékvíz elvezetés rendszerének fejlesztésére, környezetbiztonságának növelésére, a belvíz és a helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentésére, valamint a felszíni vizek minőségének javítására is. A fejlesztés alapvető célja volt a község belterületére hullott csapadékvizek és a felszín alól előtörő vizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése mellett a csapadék hasznosítását, hasznosulását is lehetővé tevő rendszer kiépítése.

A beruházás a település azon részén valósult meg, ahol a korábbi évek nagycsapadékaik következtében káresemények történtek, ahol problémát okozott a hirtelen nagymennyiségben lehulló csapadékvíz elvezetése. A 70-es években kialakított elvezetőrendszer, különösen a kapubejárók alatti átereszek a megnövekedett intenzitással érkező csapadékvizek elvezetését már nem voltak képesek megoldani. Az uniós támogatásból megvalósult fejlesztés a Béke teret, a Zrínyi, Jókai, Bem, Akácfa, Kossuth, Erzsébet, Tavasz, Damjanich, Május, Pacsirta, József A., Ady utcákat, valamint a felújított csapadékvíz elvezető rendszer befogadóit, a Homródi árkot és az Akácfa utcai befogadót érintette.

Csapadékvízgazdálkodás

Az elmúlt időszak vízkorlátozásai különösen időszerűvé teszik a csapadékvízgazdálkodás kérdését.

Lakóhelyünk éghajlata folyamatosan változik, a rendelkezésünkre álló természeti erőforrások pedig egyre értékesebbé válnak. Napjainkban a csapadék eloszlása sajnos egyenlőtlené vált. Az év bármelyik időszakában kialakulhatnak aszályos időszakok, melyeket gyakran hirtelen lezúduló nagy mennyiségű eső választanak el egymástól. Ezek igen csak próbára teszik vízelvezető rendszereinket. A hirtelen lezúduló csapadék azonban hatalmas kincs, és egy mai település fejlettségének fontos mutatója, hogy hogyan gazdálkodik természeti erőforrásaival.

A települési csapadékvízgazdálkodás a település területére hulló csapadékvizet felhasználható és felhasználandó, megújuló természeti erőforrásnak tekinti.

A csapadékvíz kiaknázása alapvetően két irányban lehetséges:

- hasznosítással, illetve
- a hasznosulás elősegítésével, a víz legalább időszakos visszatartásával a településen.

Az általunk megvalósított és fent részletezett fejlesztés ezen irányvonalak közül a hasznosulás elősegítéséhez illeszkedik. A beruházás során célunk olyan csapadékvíz elvezető rendszer kialakítása volt, mely nagy intenzitású esőzések esetén a belterületen felhalmozódó csapadékvizet elvezeti, emellett azonban lehetőséget ad a beszivárogtatásnak, hiszen, ahol lehetséges volt, földmedrű árkok létesültek. Összeségében egy a területi adottságainkhoz is igazodó csapadékvíz elvezető rendszer valósult meg.

➤ **Zöldfelület fejlesztés**

A legjobb és legkönnyebb megoldás a zöldterületek növelése és az adott területen lévő növényzet mennyiségének növelése. Fásítsuk a kertet! A fák képesek a vizet felszívni, raktározni, nyáron árnyékolnak, védik a házat a túlmelegedéstől. Ha az angol pázsit helyett hosszabbra hagyjuk a fűvet és változatosabb fűféléket hagyunk a kertben, a gyepünk több vizet képes raktározni, és a talajt is óvja a hőtől, párolgástól. Hasonló módon védi a talajt a párolgástól a mulcsolás, azaz talajtakarás is. Háromszintes növényzet (hosszú/magas gyep, cserjeszint, faszint) 17-szer annyi vizet képes megtartani, mint az angol pázsit. A függőleges növényzet telepítése is megoldás lehet, amely például tűzfalak, betonfelületek, magas kerítések futó- vagy kúszónövénnyel való beborítását jelentheti, vagy speciális edényzetbe való telepítést függőleges felületeken.

➤ **Szivárogtató létesítmények**

Alapvető fontosságú, hogy a telkünkön összegyűlő esővizet minél hosszabb ideig próbáljuk meg telkünkön tartani és ezzel is a talajba történő beszivárgását segíteni. Ennek érdekében az esőcsatorna kivezetésénél létesíthetünk szivárogtató létesítményeket, ahol a lefolyást speciális anyagú szűrőrétegen (pl. kavics vagy murvaágy) vezetjük át a csatornahálózat vagy a talaj, talajvíz felé. Kialakíthatunk olyan kis csatornákat is, melyek sűrű gyepborításúak, így a talaj degradálása nélkül a víz levezetésére alkalmasak, miközben jelentős mennyiséget elszivárogtatnak a talajba.

➤ **Elemes (vízáteresztő) burkolatok**

Jó alternatíva, hogy burkolt felületeink kialakítása során előnyben részesítsük az elemes, kiselemes burkolókat (pl. kockakő, hullámkő, gyeprács), melynek fugái, elemei között a víz a földre tud szivárogni. A víz útját tudjuk segíteni, ha a burkolat lejtése kicsi, azaz nem gyorsítjuk a vizet, illetve ha az elemek közti tér, hézag nagyobb.

➤ **Tetőkert kialakítása**

Amennyiben lehetőségünk van rá, alakítsunk ki házunk, garázsunk vagy melléképületeink tetején tetőkertet, zöldtetőket. Ennél a módszernél lényegében létrehozunk egy új talajréteget, melyre annak vastagságának figyelembe vételével növényeket ültethetünk az addig kihasználatlan területre, így meggátolva a víz elfolyását, könnyítve felszívódásának lehetőségét. A beruházási igény itt magas, alapos tervezés szükséges, de jelentős klimatikus hatásai vannak egy zöldtetőnek.

A csapadékvíz tározására alkalmazható módszerek

➤ **Egyszerű módszerek alkalmazása**

A legegyszerűbb gyűjtési forma a tetőről érkező esővíz felfogására az ereszcsonna végén elhelyezett tároló, pl. hordó. Ezen kívül a talajszint alá elhelyezett tárolóban is gyűjthetjük az esővizet, úgynevezett ciszternában. A tetőről lefolyó vizet esőkertben is meg lehet őrizni. Az esőkert egy vízkedvelő őshonos növényekkel beültetett természetes vagy mesterséges mélyedés, a burkolt felületekről lefolyó vizet ide lehet vezetni, tárolni és a talajba beszivárogtatni.

➤ **Komplex rendszerek kialakítása**

A leggazdaságosabb megoldása, ha az esővízgyűjtésről és elvezetésről már házunk tervezésekor gondoskodunk, hiszen ezzel megspóroljuk az utólagos beépítés költségeit. Házunk vízgépészeti kivitelezését célszerű úgy megoldani, hogy az alkalmas legyen az esővíz háztartási célú felhasználására, vagy ha a WC-öblítést és a mosást ezen összegyűjtött, megtisztított esővízzel tudjuk üzemeltetni. Egy ilyen rendszer kiépítése nagy körültekintést igényel és igen költséges, így új ház építésekor érdemes mérlegelni, hogy hogyan valósítható meg. Működése során rengeteg ivóvizet takaríthatunk meg és kímélhetjük környezetünket is.